

01/11/2021

ΔΕΛΤΙΟΤΥΠΟΥ
(Προς Άμεση Δημοσίευση)

Μελέτη της ICAP για τη Γυναικεία Επιχειρηματικότητα

Η γυναικεία επιχειρηματικότητα συμβάλλει συμμετέχει καθοριστικά στην οικονομική ανάπτυξη παγκοσμίως και κατορθώνει να εξελίσσεται διαρκώς σημαντικά.

Σε πλήθος χωρών ανά τον κόσμο, τόσο οι κυβερνήσεις και οι κρατικοί φορείς, όσο και οι ίδιες οι επιχειρήσεις ορισμένες φορές, προωθούν και στηρίζουν έμπρακτα τη γυναικεία επιχειρηματικότητα μέσα από προγράμματα ανάπτυξης και επιδοτήσεις. Ωστόσο, παρά τις προσπάθειες που καταβάλλονται για την ενίσχυση κυρίως των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που διοικούνται από γυναίκες στην Ευρώπη, οι ρυθμοί ανάπτυξης παραμένουν ακόμα αρκετά χαμηλοί.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που προκύπτουν από διεθνή έρευνα¹ που πραγματοποιήθηκε το 2020, σε δείγμα 43 οικονομιών παγκοσμίως, υπάρχουν μόλις 6 οικονομίες (στην Ασία και την Αφρική), στις οποίες τα ποσοστά που αφορούν στη γυναικεία επιχειρηματικότητα ξεπερνούν τα αντίστοιχα των ανδρών. Τα χαμηλότερα ποσοστά γυναικείας επιχειρηματικότητας εμφανίζονται στην Ιταλία, την Ινδία και την Αίγυπτο.

Συγκρίνοντας τα διαθέσιμα στοιχεία όσων οικονομιών παγκοσμίως συμμετείχαν στην έρευνα και τα δύο έτη 2019-2020, παρατηρείται ότι στις 22 από τις 35 οικονομίες, η αναλογία γυναικείας προς ανδρική επιχειρηματικότητα μειώθηκε. Μόλις σε 3 οικονομίες αυξήθηκε κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες ή περισσότερο.

Η συλλογική συμμετοχή στην επιχειρηματικότητα έχει ύψιστη σημασία για κάθε οικονομία καθώς, ο αποκλεισμός μίας κοινωνικής ομάδας θα μπορούσε να περιορίσει τη δημιουργία εργασίας και πηγής εισοδήματος, την καινοτομία, την παροχή νέων προϊόντων και υπηρεσιών και εν γένει, όλα τα πλεονεκτήματα που φέρουν οι νέες επιχειρήσεις στην κοινωνία ως σύνολο.

Έρευνες δείχνουν ότι η ανάπτυξη της γυναικείας επιχειρηματικότητας επηρεάζεται από τους κοινωνικούς και θεσμικούς παράγοντες που επικρατούν στην εκάστοτε χώρα. Αρκετοί από αυτούς, όπως οι θρησκευτικοί κανόνες, οι οικογενειακοί περιορισμοί, η μη ισοδυναμία σε νομικά δικαιώματα και η μη ελευθερία της γυναίκας να ταξιδεύει και να εργάζεται, εμποδίζουν την ανέλιξη της γυναίκας στον επιχειρηματικό κόσμο παγκοσμίως.

Η γυναικεία επιχειρηματικότητα συμβάλλει στην κοινωνική συνοχή και αποτελεί πηγή οικονομικής ανάπτυξης. Είναι σημαντικό να εξελίσσεται διαρκώς, καθώς το υψηλό μορφωτικό επίπεδο, η διαρκής εκπαίδευση και η κατάρτιση των γυναικών επιχειρηματιών, μπορούν να μεταβάλλουν καθοριστικά τον επιχειρηματικό κόσμο. Ωστόσο, παρά την πρόοδο που σημειώνεται με την πάροδο των ετών, οι αρμόδιοι φορείς θα πρέπει να συνεχίζουν να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα, στηρίζοντας και ωθώντας έμπρακτα τις γυναίκες προς το «επιχειρείν».

Γυναίκες Επικεφαλής Επιχειρήσεων στην Ελλάδα

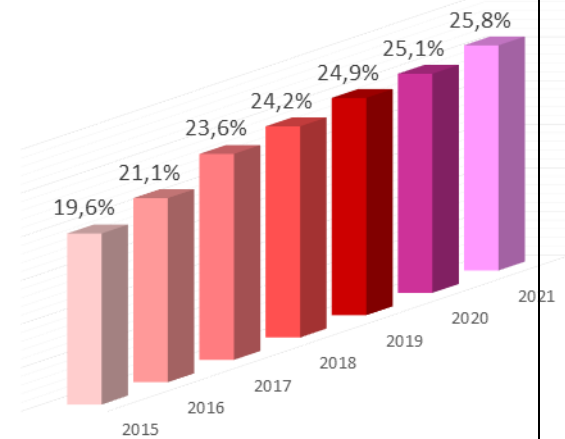
Στην παρούσα ενότητα εμφανίζονται, συγκεντρωτικά, μερικά βασικά διαρθρωτικά στοιχεία και οικονομικά μεγέθη για την παρακάτω κατηγοριοποίηση εταιρειών:

A. Σύνολο Εταιρειών: Αφορά 42.518 επιχειρήσεις δραστηριοποιούμενες σε όλους τους κλάδους της ελληνικής οικονομίας, οι οποίες έχουν αντληθεί από τη βάση δεδομένων της ICAP και έχουν διαθέσιμα οικονομικά στοιχεία για τη χρήση **2019**. Αναφέρεται ότι, για ένα ποσοστό των εταιρειών αυτών, και πιο συγκεκριμένα για το 10,7% (4.542 επιχειρήσεις) υπάρχουν διαθέσιμα οικονομικά στοιχεία και για τη χρήση **2020** μέχρι την περίοδο σύνταξης της παρούσης ανάλυσης.

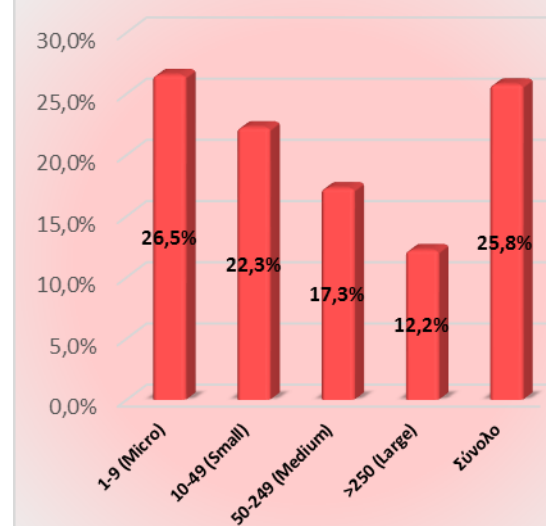
B. Εταιρείες που Διοικούνται από Γυναίκες: Εκ του προαναφερθέντος συνόλου (42.518 εταιρείες), οι επιχειρήσεις που διοικούνται από γυναίκες ανέρχονται στις **10.955** (Διευθύνουσα Σύμβουλος, ή Διαχειρίστρια).

Γ. Top 500 LWiB: Αναφέρεται στις **500** μεγαλύτερες εταιρείες με βάση το συνολικό κύκλο εργασιών τους την περίοδο 2019 – 2020¹ οι οποίες διοικούνται από Γυναίκες και παρουσιάζονται αναλυτικά στην παρούσα έκδοση. Οι εταιρείες αυτές προέκυψαν από το δείγμα των (παραπάνω) 10.955 εταιρειών.

Διάγραμμα 1. Διείσδυση της Γυναίκειας Επιχειρηματικότητας (%) στο Σύνολο των Εταιρειών (2015-2021)

Διάγραμμα 2. Συμμετοχή (%) Εταιρειών/Women στο Σύνολο,- Μεγέθη βάσει Προσωπικού (2019-2020)

¹ έχει ληφθεί υπόψη ο κύκλος εργασιών των εταιρειών για το έτος 2019, ενώ για όσες υπήρχαν οικονομικά στοιχεία και για το 2020 έχει υπολογιστεί ο κύκλος εργασιών του συγκεκριμένου έτους.

Διαρθρωτικά Στοιχεία Εταιρειών

Στους πίνακες που ακολουθούν (1 έως 5) παρουσιάζεται η κατανομή των προαναφερόμενων ομάδων εταιρειών, με βάση: i) τον κύκλο εργασιών, ii) τον αριθμό απασχολούμενου προσωπικού, iii) τη νομική μορφή των εταιρειών, iv) το γεωγραφικό διαμέρισμα στο οποίο εδρεύουν και v) τον κλάδο δραστηριότητάς τους.

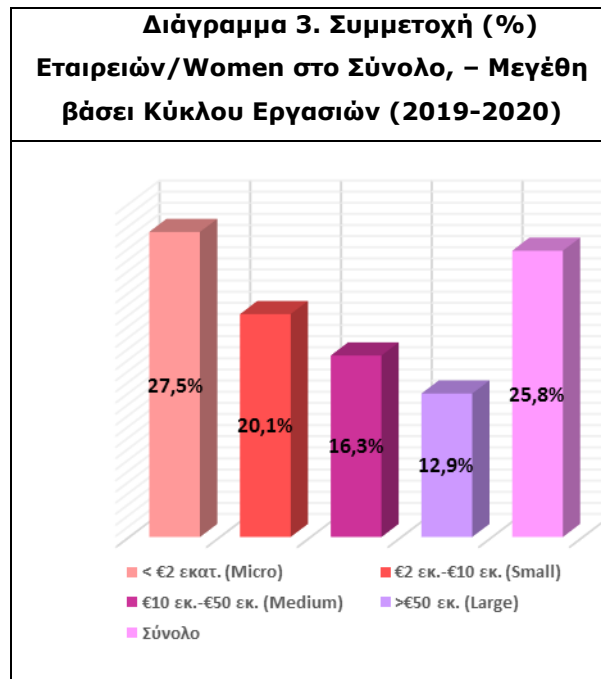
Στο σύνολο των επιχειρήσεων της έρευνας (42.518), το ποσοστό αυτών που διευθύνονται από γυναίκες-**ανώτατα στελέχη** ανήλθε σε **25,8%** το 2021 (10.955 εταιρείες). Το ποσοστό διείσδυσης της γυναικείας επιχειρηματικότητας εμφανίζεται αυξημένο συγκριτικά με προηγούμενες αντίστοιχες έρευνες, «χαράζοντας» σταθερά ανοδική πορεία, σημειώνοντας ωστόσο χαμηλούς ρυθμούς αύξησης σε ετήσια βάση (2020:25,1%, 2019:24,9%, 2018:24,2%, 2017:23,6%, 2016:21,1%, 2015:19,6%).

Μελετώντας τα προαναφερόμενα, γίνεται αντιληπτή η διεύρυνση της διείσδυσης των γυναικών σε υψηλόβαθμες θέσεις του ελληνικού εταιρικού τομέα και πιο συγκεκριμένα, το ποσοστό συμμετοχής τους αυξήθηκε κατά 6,2 ποσοστιαίες μονάδες την τελευταία επταετία.

Τα **μεγαλύτερα ποσοστά** των επιχειρήσεων που διοικούνται από γυναίκες εντοπίζονται στις κατηγορίες των **μικρών** και **πολύ μικρών επιχειρήσεων** με βάση την επίσημη κατηγοριοποίηση που ακολουθείται στην Ε.Ε. Ειδικότερα στις επιχειρήσεις με ετήσιο κύκλο εργασιών μικρότερο από €2 εκατ. (27,5%) και με αριθμό προσωπικού μικρότερο από 10 άτομα (26,5%) εμφανίζεται το **υψηλότερο ποσοστό συμμετοχής** γυναικών σε διοικητικές θέσεις.

Πίνακας 1. Κατανομή εταιρειών βάσει συνολικού κύκλου εργασιών* (2019-2020)				
Κύκλος Εργασιών	Αριθμός Εταιρειών Διοικούμενων από Γυναίκες	Αριθμός Συνόλου Εταιρειών	Συμμετοχή (%) Εταιρειών Διοικούμενων από Γυναίκες στο Σύνολο	Αριθμός Εταιρειών «Top 500 LWIB»
< €2 εκατ. (Micro)	9.353	34.071	27,45	
€2εκ.-€10 εκ. (Small)	1.274	6.350	20,06	172
€10 εκ.-€50 εκ. (Medium)	273	1.671	16,34	273
> €50 εκ. (Large)	55	426	12,91	55
Σύνολο	10.955	42.518	25,77	500

*Έχει υπολογιστεί ο κύκλος εργασιών του 2019, ενώ για όσες εταιρείες υπήρχαν διαθέσιμα στοιχεία και για το 2020 έχει ληφθεί υπόψη ο κύκλος εργασιών τους για το συγκεκριμένο έτος.
Πηγή: ICAP Database

Είναι επίσης αξιοσημείωτο το γεγονός ότι, όσο αυξάνεται το μέγεθος των εταιρειών (βάσει ετήσιου κύκλου εργασιών και απασχολούμενων), το ποσοστό συμμετοχής των εταιρειών που διοικούνται από γυναίκες στο αντίστοιχο σύνολο των εταιρειών του δείγματος, βαίνει μειούμενο (πίνακες 1 και 2).

Πίνακας 2. Κατανομή εταιρειών βάσει κλιμακίου απασχολούμενου προσωπικού (2019-2020)

Αριθμός Προσωπικού	Αριθμός Εταιρειών Διοικούμενων από Γυναίκες	Αριθμός Συνόλου Εταιρειών	Συμμετοχή (%) Εταιρειών Διοικούμενων από Γυναίκες στο Σύνολο	Αριθμός Εταιρειών «Top 500 LWIB»
1-9 (Micro)	3.289	12.395	26,53	33
10-49 (Small)	2.004	9.003	22,26	202
50-249 (Medium)	352	2.035	17,30	208
>250 (Large)	47	384	12,24	42
Μ.Δ.	5.263	18.701	28,14	15
Σύνολο	10.955	42.518	25,77	500

Μ.Δ.: Μη Διαθέσιμα Στοιχεία *Πηγή: ICAP Database*

Όσον αφορά τις «**Top 500**» επιχειρήσεις που διοικούνται από γυναίκες ως ανώτατα στελέχη, παρατηρείται ότι το **54,6%** αυτών ανήκει στην κατηγορία των εταιρειών με κύκλο εργασιών μεταξύ €10 εκ. και €50 εκ.. Έπεται η κατηγορία επιχειρήσεων με συνολικές πωλήσεις από €2 εκ. έως €10 εκ. αποσπώντας μερίδιο 34,6%.

Συνοπτικά, διαπιστώνεται ότι η συντριπτική πλειονότητα των μεγαλύτερων εταιρειών που διευθύνονται από γυναίκες –ανώτατα στελέχη θεωρείται **μικρομεσαίου μεγέθους**, με βάση τα ευρωπαϊκά πρότυπα.

Εστιάζοντας στη **νομική μορφή** με την οποία λειτουργούν οι επιχειρήσεις, διαπιστώνεται ότι επί συνόλου δείγματος, οι εταιρείες που διευθύνονται από γυναίκες κατατάσσονται ως εξής:

- ✓ Ιδιωτικές Κεφαλαιουχικές Εταιρείες (30,8%)
- ✓ Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης (30,4%)
- ✓ Μονοπρόσωπες Ιδιωτικές Κεφαλαιουχικές Εταιρείες (28,9%)
- ✓ Ομόρρυθμες Εταιρείες (27,2%)
- ✓ Μονοπρόσωπες Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης (25,6%)
- ✓ Ανώνυμες Εταιρείες (22,5%)
- ✓ Ετερόρρυθμες Εταιρείες (19,4%)

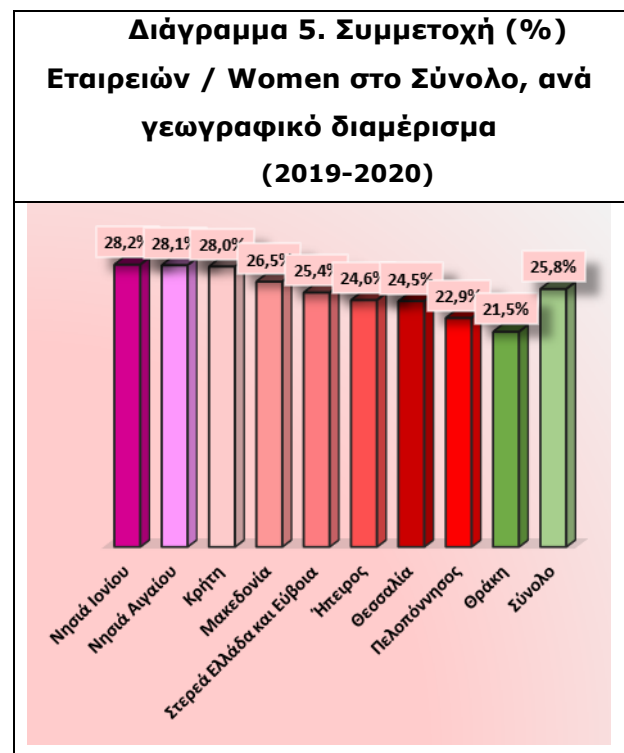
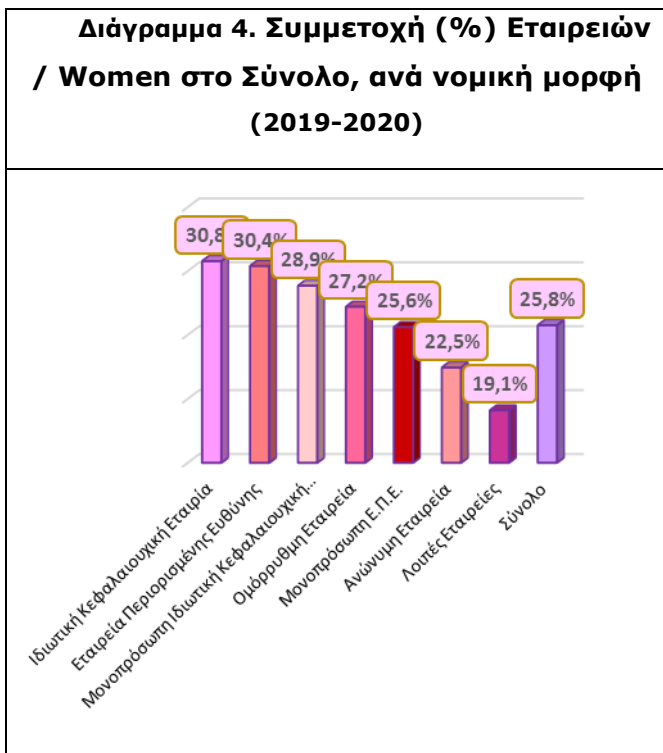
Πίνακας 3. Κατανομή εταιρειών βάσει νομικής μορφής (2019-2020)				
Νομική Μορφή	Αριθμός Εταιρειών Διοικούμενων από Γυναίκες	Αριθμός Συνόλου Εταιρειών	Συμμετοχή (%) Εταιρειών Διοικούμενων από Γυναίκες στο Σύνολο	Αριθμός Εταιρειών «Top 500 LWIB»
Ανώνυμη Εταιρεία	4.960	22.090	22,5	394
Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία	2.585	8.399	30,8	23
Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης	1.312	4.317	30,4	47
Μονοπρόσωπη Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία	1.155	4.004	28,9	11
Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.	868	3.387	25,6	21
Ομόρρυθμη Εταιρεία	46	169	27,2	4
Ετερόρρυθμη Εταιρεία	26	134	19,4	-
Λοιπές Εταιρείες	3	18	0,2	-
Σύνολο	10.955	42.518	25,77	500

Πηγή: ICAP Database

Αναφορικά με τη γεωγραφική κατανομή των επιχειρήσεων στις οποίες δραστηριοποιούνται γυναίκες σε ανώτατες θέσεις, η μεγαλύτερη συγκέντρωση αυτών εντοπίζεται:

- ✓ στα Νησιά του Ιονίου (28,2%)
- ✓ στα Νησιά του Αιγαίου (28,1%)
- ✓ στην Κρήτη (28,0%)
- ✓ στη Μακεδονία (26,5%)

Το μικρότερο ποσοστό διείσδυσης εταιρειών που διευθύνονται από γυναίκες εντοπίζεται, για ακόμη ένα έτος, στη Θράκη (21,5%). Η πλειονότητα των εταιρειών (58,6%) εδρεύει στο γεωγραφικό διαμέρισμα της Στερεάς Ελλάδας/Εύβοιας, με τις περισσότερες εξ αυτών να βρίσκονται εντός Αττικής. Το ποσοστό συμμετοχής των εν λόγω επιχειρήσεων στο αντίστοιχο σύνολο του δείγματος διαμορφώνεται σε 25,4%.

Εστιάζοντας στις **500 μεγαλύτερες επιχειρήσεις που διοικούνται από γυναίκες**, παρατηρείται ότι η πλειοψηφία αυτών (63,2%) εδρεύουν στο προαναφερθέν γεωγραφικό διαμέρισμα (Στερεά Ελλάδα/Εύβοια - 63,2%) ενώ με σημαντική διαφορά, ακολουθεί η Μακεδονία με μερίδιο 18,8%.

Πίνακας 4. Κατανομή εταιρειών ανά γεωγραφικό διαμέρισμα (2019-2020)				
Γεωγραφικό Διαμέρισμα	Αριθμός Εταιρειών Διοικούμενων από Γυναίκες	Αριθμός Συνόλου Εταιρειών	Συμμετοχή (%) Εταιρειών Διοικούμενων από Γυναίκες στο Σύνολο	Αριθμός Εταιρειών «Top 500 LWIB»
Στερεά Ελλάδα και Εύβοια	6.419	25.264	25,41	316
Μακεδονία	1.824	6.884	26,50	94
Κρήτη	720	2.571	28,00	26
Νησιά Αιγαίου	661	2.349	28,14	14
Πελοπόννησος	395	1.728	22,86	24
Θεσσαλία	368	1.499	24,55	11
Νησιά Ιονίου	285	1.011	28,19	5
Ήπειρος	176	714	24,65	6
Θράκη	107	498	21,49	4
Σύνολο	10.955	42.518	25,77	500

Πηγή: ICAP Database

Η κατανομή των εταιρειών με βάση τον ευρύτερο κλάδο δραστηριότητάς τους (Βιομηχανία, Εμπόριο, Χρηματοπιστωτικός Τομέας, Υπηρεσίες, Τουρισμός) καταδεικνύει πως στον **τομέα του Τουρισμού (30,8%)** ανήκει το μεγαλύτερο ποσοστό των εταιρειών που διοικούνται από γυναίκες (ως ποσοστό συμμετοχής τους στο αντίστοιχο σύνολο). Ακολουθεί ο κλάδος **του Εμπορίου** με μερίδιο 26,2%. Αξιοσημείωτη είναι η μείωση των γυναικών ως ανώτατα στελέχη στον Χρηματοπιστωτικό Τομέα κατά 5,7 ποσοστιαίες μονάδες έναντι της περιόδου 2018-2019.

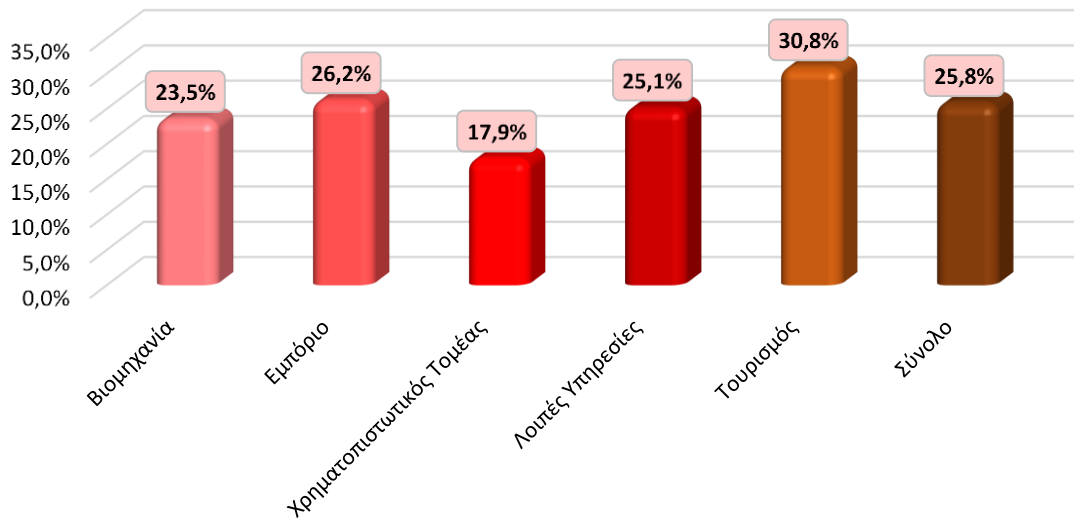
Αναφορικά με το δείγμα των **500** μεγαλύτερων εταιρειών, παρατηρείται ότι το **46,4%** δραστηριοποιείται στο **Εμπόριο** και έπεται η Βιομηχανία, αποσπώντας μερίδιο 26,6%. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι μόλις το 10,2% των μεγαλύτερων επιχειρήσεων που διοικούνται από γυναίκες δραστηριοποιούνται στον τομέα του Τουρισμού.

Πίνακας 5. Κατανομή εταιρειών ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας (2019-2020)				
Περιγραφή Κλάδου	Αριθμός Εταιρειών Διοικούμενων από Γυναίκες	Αριθμός Συνόλου Εταιρειών	Συμμετοχή (%) Εταιρειών Διοικούμενων από Γυναίκες στο Σύνολο	Αριθμός Εταιρειών «Top 500 LWIB»
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	1.578	6.719	23,49	133
ΕΜΠΟΡΙΟ	2.900	11.086	26,16	232
ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	110	615	17,89	3
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	4.677	18.619	25,12	81
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	1.690	5.479	30,85	51
Σύνολο	10.955	42.518	25,77	500

Πηγή: ICAP Database

Διάγραμμα 6. Συμμετοχή (%) Εταιρειών / Women στο Σύνολο, ανά κλάδο δραστηριότητας (2019-2020)

Εταιρείες που εισέρχονται για πρώτη φορά στις «Top 500» εταιρείες που διευθύνονται από γυναίκες-ανώτατα στελέχη

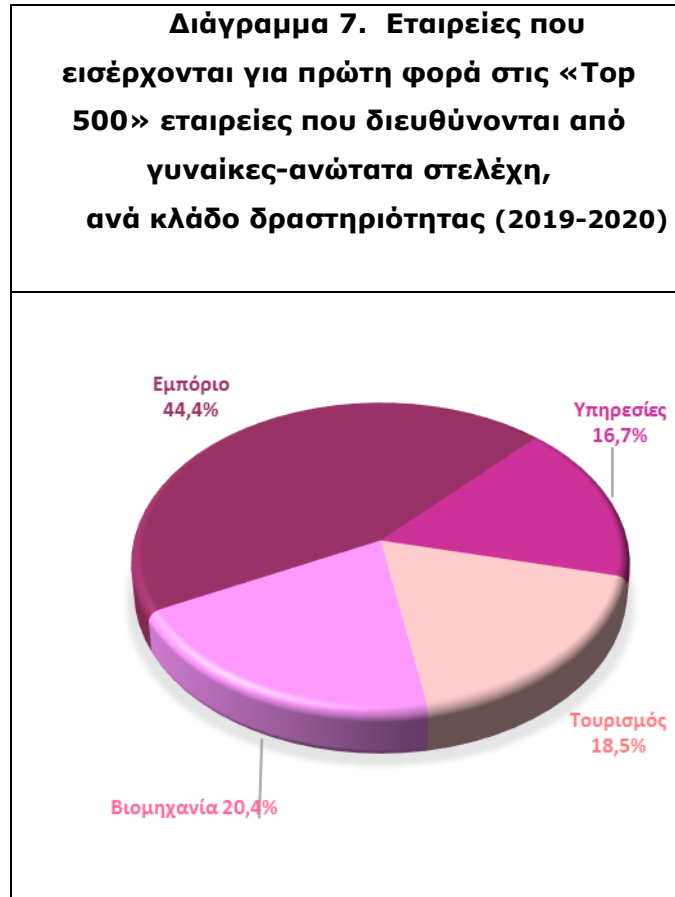
Στο σημείο αυτό κρίνεται σκόπιμο να γίνει ιδιαίτερη αναφορά στις εταιρείες οι οποίες συγκαταλέγονται για **πρώτη φορά** στις **Top 500** εταιρείες που διοικούνται από γυναίκες, από την αρχή της παρούσας έκδοσης (1^η έκδοση το 2012).

Ο αριθμός των **εισερχομένων** για πρώτη φορά **εταιρειών** ανέρχεται σε **54**. Με βάση την κατηγοριοποίηση που ακολουθείται στην Ε.Ε., οι περισσότερες από αυτές αποτελούν **μικρού μεγέθους** επιχειρήσεις. Συγκεκριμένα, επί συνόλου 54 εταιρειών, ποσοστό 55,6% αφορά επιχειρήσεις με ετήσιο κύκλο εργασιών από €2 εκατ. έως €10 εκατ. και ποσοστό 42,6% έχει απασχολούμενο προσωπικό από 10 έως 49 άτομα.

Όσον αφορά τη γεωγραφική κατανομή των νεοεισερχόμενων επιχειρήσεων, ποσοστό 63,0% εδρεύει στη **Στεριά Ελλάδα** και την **Εύβοια**.

Στον ευρύτερο κλάδο του **Εμπορίου** δραστηριοποιείται το 44,4% των εταιρειών και ακολουθούν οι επιχειρήσεις του **Βιομηχανικού Τομέα** με 20,4% του συνόλου. Στον κλάδο του Τουρισμού δραστηριοποιείται το 18,5% ενώ, ποσοστό 16,7% αντιστοιχεί στις εταιρείες του Τομέα των Υπηρεσιών (διάγραμμα 7). Αναφορικά με τη **νομική μορφή**, η συντριπτική πλειοψηφία των νεοεισερχόμενων επιχειρήσεων λειτουργούν ως **Ανώνυμες Εταιρείες** (83,3%).

Τέλος, οι 54 νεοεισερχόμενες εταιρείες καλύπτουν το **6,8%** του συνολικού **κύκλου εργασιών** των **Top 500** επιχειρήσεων και το 6,7% των καθαρών κερδών το 2019.

Βασικά Οικονομικά Μεγέθη – Αριθμοδείκτες Εταιρειών

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται, σε ομαδοποιημένη μορφή, ορισμένα βασικά οικονομικά μεγέθη των τριών ομάδων εταιρειών που παρουσιάστηκαν στην προηγούμενη ενότητα («Σύνολο Εταιρειών», «Εταιρείες που Διοικούνται από Γυναίκες» και «Top 500 LWiB»), όπως επίσης και βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες.

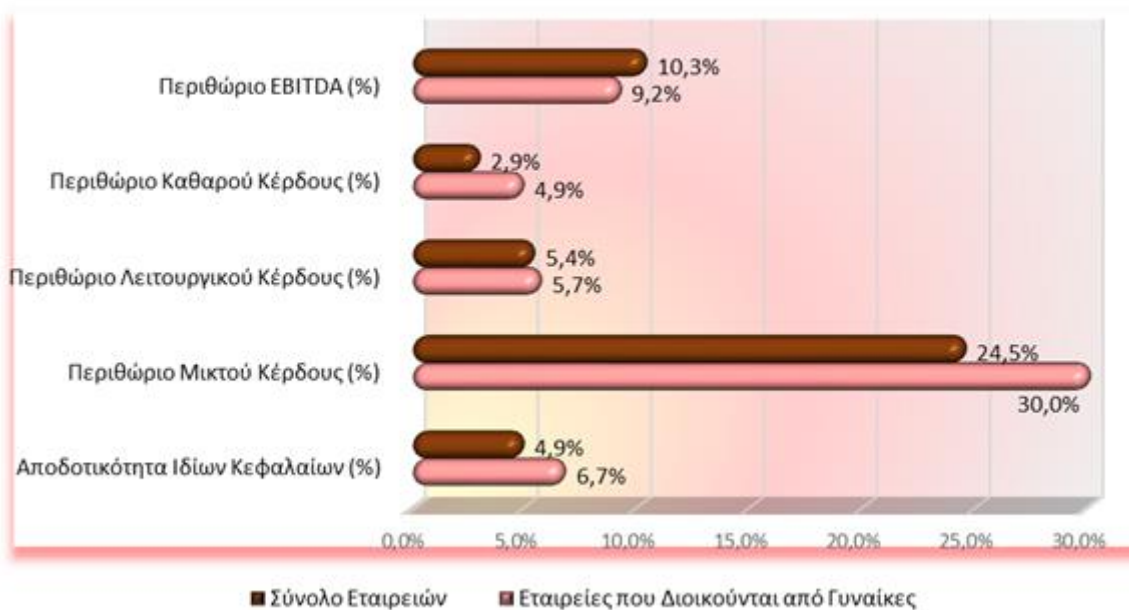
Το δείγμα στην τρέχουσα έκδοση περιλαμβάνει **42.518 επιχειρήσεις** με διαθέσιμα δημοσιευμένα οικονομικά στοιχεία για τη διετία 2018-2019. Από αυτές, οι **10.955 εταιρείες διοικούνται από γυναίκες – ανώτατα στελέχη (25,8%)**.

Το αντιπροσωπευτικό αυτό δείγμα, «καθρεπτίζει» τις τάσεις της αγοράς κατά την εξεταζόμενη περίοδο όσον αφορά τον εταιρικό τομέα. Μελετώντας τα ομαδοποιημένα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων των τριών ομάδων επιχειρήσεων, προκύπτουν αξιοσημείωτα αποτελέσματα:

- Η ομάδα των εταιρειών που διευθύνονται από γυναίκες πέτυχε αύξηση στις **συνολικές πωλήσεις** (κύκλος εργασιών) **κατά 8,7%** το **2019** έναντι του 2018, ενώ το σύνολο των επιχειρήσεων του δείγματος παρουσίασε χαμηλότερη αύξηση της τάξης του 5,6% την ίδια χρονική περίοδο. Επιπροσθέτως, ο κύκλος εργασιών τους για το 2019 απέσπασε μερίδιο 12,7% επί των συνολικών πωλήσεων όλων των επιχειρήσεων της έρευνας (από 10,8% το 2018).
- Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι οι εταιρείες που διοικούνται από γυναίκες κατάφεραν να βελτιώσουν την **κερδοφορία** τους σε ένα έτος κατά το οποίο, το σύνολο των επιχειρήσεων παρουσίασε μείωση στα συνολικά κέρδη προ φόρου κατά 16% (2019/18). Πιο συγκεκριμένα, σημειώθηκε **αύξηση 2,5%** στην κερδοφορία της εν λόγω κατηγορίας ενώ, απέσπασαν το 19,9% των συνολικών κερδών προ φόρων όλων των επιχειρήσεων του δείγματος το 2019.
- Οι εταιρείες στις οποίες δραστηριοποιούνται γυναίκες ως ανώτατα στελέχη κατέγραψαν αύξηση και στα **EBITDA** κατά **5,3%** το 2019 σε σύγκριση με το 2018 ενώ, σε όρους συνόλου, παρατηρήθηκε επίσης αύξηση στη συγκεκριμένη κατηγορία (21,9%) την ίδια χρονική περίοδο.
- Το σύνολο του ενεργητικού όσων εταιρειών διευθύνονται από γυναίκες διευρύνθηκε περαιτέρω (8,2%) το 2019 σε σχέση με το 2018, όπως επίσης και τα ίδια κεφάλαια κατά 6,3% την ίδια χρονική περίοδο. Επί συνόλου δείγματος, οι αντίστοιχες κατηγορίες σημείωσαν αύξηση, με μικρότερους ρυθμούς και, πιο συγκεκριμένα, κατά 6% και 3,7% αντιστοίχως.
- Οι εταιρείες «**Top 500 LWiB**» που παρουσιάζονται στην τρέχουσα έρευνα, παρόλο που αριθμητικά είναι μόλις το 4,6% της ομάδας των 10.955 εταιρειών (που διοικούνται από γυναίκες), αντιστοιχούν σε σπουδαία μερίδια τόσο του κύκλου εργασιών όσο και των κερδών προ φόρων του συνόλου. Πιο συγκεκριμένα, οι συνολικές πωλήσεις τους για το 2019 καλύπτουν ποσοστό 64,3% στο συνολικό κύκλο εργασιών και τα κέρδη τους αντιπροσωπεύουν αντίστοιχα το 65,3% των συνολικών κερδών όλων των επιχειρήσεων που διευθύνονται από γυναίκες.

Συγκρίνοντας τους βασικούς χρηματοοικονομικούς δείκτες διαπιστώ-νουμε ότι οι επιχειρήσεις που διοικούνται από γυναίκες πετυχαίνουν διαχρονικά καλύτερες επιδόσεις σε όλους τους αριθμοδείκτες κερδοφορίας όπως και στο δείκτη αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων έναντι του συνόλου των εταιρειών. Εξαιρεση αποτελεί ο δείκτης του περιθωρίου EBITDA, στον οποίο οι εν λόγω επιχειρήσεις, παρότι εμφάνισαν άνοδο το 2019/18, δεν ξεπέρασαν τις επιδόσεις του συνόλου.

Δείκτες Κερδοφορίας και Αποδοτικότητας (2019)

Πίνακας 6. Ομαδοποιημένα Οικονομικά Μεγέθη Εταιρειών- Αριθμοδείκτες (2018-2019)

Λογαριασμός/Δείκτης	Εταιρείες που Διοικούνται από Γυναίκες*				Σύνολο Εταιρειών**			Top 500 LWIB		
	2019	2018	Μεταβολή 2019/18 (%)	Συμμετοχή (%) στο Σύνολο 2019	2019	2018	Μεταβολή 2019/18 (%)	2019	2018	Μεταβολή 2019/18 (%)
Κύκλος Εργασιών	20.235	18.623	8,66	12,01	168.456	159.498	5,62	13.002	12.046	7,94
Κέρδη προ Φόρων	987	963	2,53	19,88	4.966	5.911	-16,00	644	677	-4,82
EBITDA	1.862	1.768	5,30	10,70	17.396	14.269	21,92	1.131	1.114	1,50
Σύνολο Ενεργητικού	32.010	29.573	8,24	12,00	266.839	251.698	6,02	16.766	15.408	8,81
Ίδια Κεφάλαια	14.684	13.808	6,34	14,45	101.592	97.923	3,75	6.679	6.305	5,94
Περιθώριο Μικτού Κέρδους (%)	30,0%	29,6%	-	-	24,5%	23,5%	-	25,8%	26,0%	-
Περιθώριο Λειτουργικού Κέρδους (%)	5,7%	6,2%	-	-	5,4%	4,3%	-	5,2%	5,8%	-
Περιθώριο Καθαρού Κέρδους (%)	4,9%	5,2%	-	-	2,9%	3,7%	-	5,0%	5,6%	-
Περιθώριο EBITDA (%)	9,2%	9,5%	-	-	10,3%	8,9%	-	8,7%	9,3%	-
Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων (%)	6,7%	7,0%	-	-	4,9%	6,0%	-	9,6%	10,7%	-
Γενική Ρευστότητα	1,54	1,48	-	-	1,12	1,12	-	1,46	1,39	-
Σχέση Ξένων προς Ίδια Κεφάλαια (:1)	1,18	1,14	-	-	1,63	1,57	-	1,51	1,44	-

Από τα προαναφερόμενα ενισχύεται, για ακόμη ένα έτος, η άποψη ότι οι γυναίκες ως ανώτατα στελέχη των επιχειρήσεων διακρίνονται για την αποτελεσματικότητα της διοίκησής τους, καθώς φαίνεται ότι διαχειρίζονται καλύτερα τα κόστη τους.

Όσον αφορά τους προαναφερόμενους αριθμοδείκτες το 2019, τα περιθώρια μικτού και καθαρού κέρδους των εταιρειών που διοικούνται από γυναίκες διαμορφώθηκαν σε 30,0% και 4,9% αντίστοιχα.

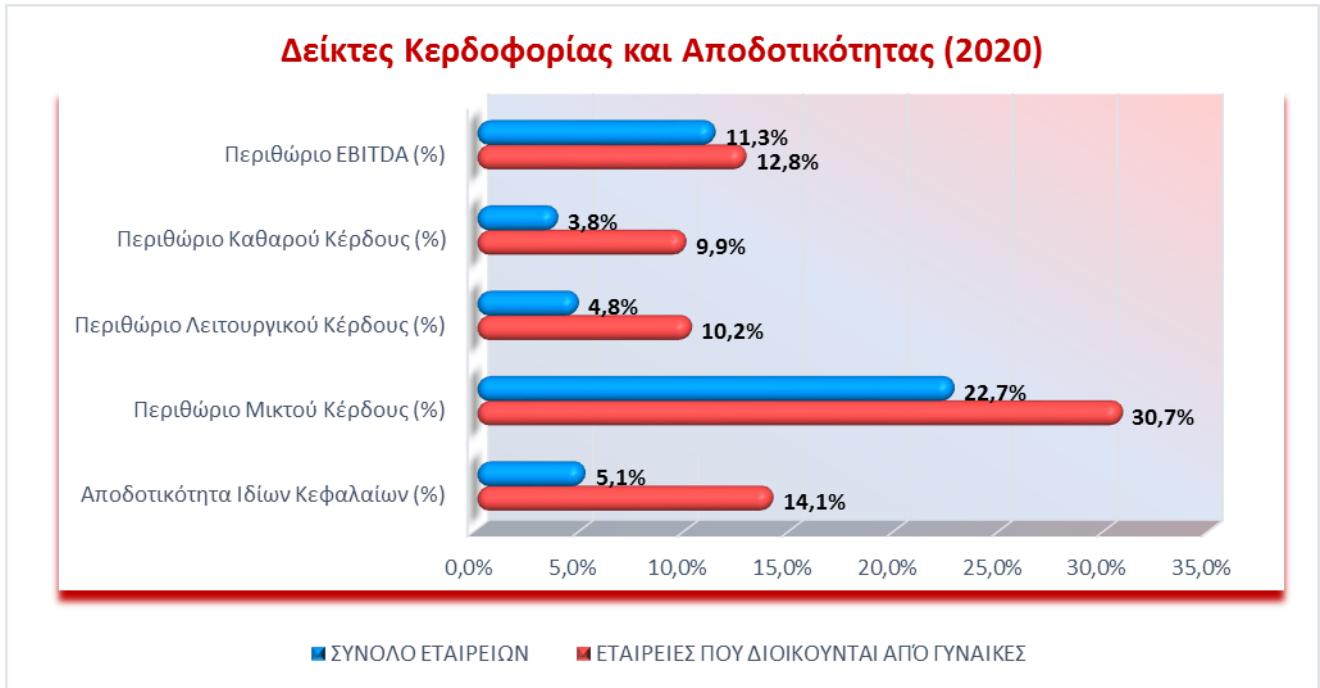
Η αποδοτικότητα των Ιδίων κεφαλαίων ανήλθε στο 6,7% έναντι 4,9% στο σύνολο των εταιρειών του δείγματος. Ακόμη, η σχέση Ξένων προς Ίδια κεφάλαια κυμάνθηκε σε αρκετά πιο ικανοποιητικά επίπεδα στις συγκεκριμένες εταιρείες (1,18:1), συγκριτικά με τον δείκτη του συνόλου του δείγματος (1,63:1). Ο δείκτης γενικής ρευστότητας διαμορφώθηκε σε 1,54 στις εταιρείες που διευθύνονται από γυναίκες, ενώ επί συνόλου δείγματος των εταιρειών κινήθηκε σε χαμηλότερα επίπεδα (1,12).

Εστιάζοντας μόνο στις εταιρείες για τις οποίες υπάρχουν διαθέσιμα οικονομικά στοιχεία τόσο για το 2019 όσο και για το 2020, καταλήγουμε στα εξής συμπεράσματα:

- Επί συνόλου 4.542 επιχειρήσεων, μόλις το 19,9% εξ αυτών διοικούνται από γυναίκες ή αλλιώς, 902 επιχειρήσεις.
- Από τη σύγκριση βασικών χρηματοοικονομικών δεικτών διαπιστώνεται ότι, κατά το 2020 που αποτέλεσε έτος οικονομικής αστάθειας και παγκόσμιας κρίσης λόγω των ειδικών συνθηκών που επιβλήθηκαν εξαιτίας της πανδημίας Covid-19, οι εταιρείες που διευθύνονται από γυναίκες παρουσίασαν καλύτερα αποτελέσματα σε όλους τους αριθμοδείκτες κερδοφορίας, όπως επίσης και στο δείκτη αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων, γεγονός το οποίο επιβεβαιώνει το συμπέρασμα ότι οι γυναίκες - ανώτατα στελέχη διοικούν αποτελεσματικά τις επιχειρήσεις τους ακόμη και σε περιόδους κρίσης. Ενδεικτικά, στο ακόλουθο διάγραμμα παρουσιάζονται οι δείκτες κερδοφορίας και αποδοτικότητας των επιχειρήσεων για το 2020.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονιστεί ότι μεταξύ των 500 πιο κερδοφόρων επιχειρήσεων στην Ελλάδα το 2019 με βάση τα αποτελέσματα EBITDA (σχετική έκδοση ICAP: "Business Leaders in Greece"), ποσοστό 8,6% εξ αυτών (43 επιχειρήσεις) διοικούνται από γυναίκες.

Οι συνολικές πωλήσεις των προαναφερόμενων 43 εταιριών ανήλθαν σε περίπου €3,8 δισ. το 2019, καλύπτοντας το 3,6% του κύκλου εργασιών των 500 πιο κερδοφόρων εταιριών.

Επίσης, τα EBITDA των συγκεκριμένων εταιριών διαμορφώθηκαν σε €599 εκατ. το ίδιο έτος, καλύπτοντας αντίστοιχα το 4,1% των συνολικών κερδών EBITDA των 500 κερδοφόρων επιχειρήσεων.

Εν κατακλείδι, από την παραπάνω ανάλυση διαπιστώνεται, για ακόμη μία χρονιά, ότι η ομάδα των εταιριών που διευθύνονται από γυναίκες-ανώτατα στελέχη παρουσίασε καλύτερες επιδόσεις το 2019, σε σύγκριση με το σύνολο των ελληνικών εταιριών, τόσο σε επίπεδο δεικτών κερδοφορίας όσο και αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων.

Τέλος, το ποσοστό συμμετοχής των γυναικών σε ανώτατες διοικητικές θέσεις στις ελληνικές επιχειρήσεις ακολουθεί σταθερά ανοδική πορεία την τελευταία οκταετία, όμως, υστερεί σημαντικά σε σύγκριση με το ποσοστό που καταλαμβάνουν οι άνδρες. Προφανώς λοιπόν, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικά περιθώρια ανάπτυξης της γυναικείας επιχειρηματικότητας και εισόδου των γυναικών σε υψηλές διοικητικές θέσεις στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη χώρα μας.

ΔΗΛΩΣΗ Σταματίνας Παντελαίου, Διευθύντριας Οικονομικών – Κλαδικών Μελετών της ICAP:

«Σταδιακή αύξηση παρουσιάζει **το ποσοστό διεξόδου της γυναικείας επιχειρηματικότητας** στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια, ανερχόμενο σε **25,8%** το 2021 από 19,6% το 2015, σημειώνοντας αύξηση κατά 6,2 ποσοστιαίες μονάδες την τελευταία 7ετία. Συγκεκριμένα, σε ένα σύνολο **42.518 επιχειρήσεων** με διαθέσιμα οικονομικά στοιχεία το 2019, οι **10.955 εταιρείες** διευθύνονται **από γυναίκες-ανώτατα στελέχη**.

Οι εταιρείες που διοικούνται από Γυναίκες είναι στην πλειοψηφία τους **μικρομεσαίου μεγέθους**, η μεγαλύτερη συγκέντρωση των οποίων εντοπίζεται κυρίως στα Νησιά του Ιονίου, του Αιγαίου και, στην Κρήτη και ανήκουν κυρίως στους τομείς του **Τουρισμού και του Εμπορίου**.

Οι επιχειρήσεις που διοικούνται από γυναίκες πετυχαίνουν διαχρονικά **καλύτερες επιδόσεις σε όλους τους αριθμοδείκτες κερδοφορίας** όπως και στο δείκτη αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων έναντι του συνόλου των εταιρειών. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι κατάφεραν να βελτιώσουν την **κερδοφορία** τους σε ένα έτος κατά το οποίο, το σύνολο των επιχειρήσεων παρουσίασε μείωση στα συνολικά κέρδη προ φόρου κατά 16% (2019/18). Από τα προαναφερόμενα ενισχύεται, για ακόμη μία χρονιά, η άποψη ότι οι γυναίκες ως ανώτατα στελέχη των επιχειρήσεων διακρίνονται για την **αποτελεσματικότητα της διοίκησής τους**, καθώς φαίνεται ότι **διαχειρίζονται καλύτερα τα κόστη τους**.

Εξετάζοντας τα **ποιοτικά χαρακτηριστικά** των Γυναικών επιχειρηματιών/ανωτάτων στελεχών, διαπιστώνουμε ότι το κύριο χαρακτηριστικό που τις διακρίνει παραμένει η **επιμονή και η εργατικότητα**, ενώ ταυτόχρονα καλούνται να ανταπεξέλθουν στις αυξημένες οικογενειακές υποχρεώσεις.

Η **προστασία μητρότητας** αποτελεί το **σημαντικότερο βήμα** για την πρόσβαση των γυναικών στην ανώτερη διοίκηση και επιχειρηματικότητα και ακολουθεί η **εταιρική κουλτούρα ανέλιξης χωρίς διακρίσεις** (86%).

Στο διάστημα της πανδημίας οι γυναίκες επιφορτίστηκαν με περισσότερα βάρη, ενώ το lockdown επέφερε συρρίκνωση του προσωπικού τους χρόνου, όχι μόνο κατά τη διάρκεια της γενικής απαγόρευσης κυκλοφορίας, αλλά και στη συνέχεια, καθώς η πλειοψηφία αυτών (77%) δυσκολεύεται να **εξισορροπήσει μεταξύ εργασίας, επιχείρησης και οικογένειας** και παράλληλα θεωρεί ότι η πανδημία είχε σημαντικό αντίκτυπο στην **αύξηση της εργασιακής ανασφάλειας των γυναικών (40%)**.

Οι Γυναίκες Μάνατζερ εκτιμούν απώλειες στα έσοδά τους το 2020 της τάξεως του 2,4%, ενώ εμφανίζονται περισσότερο αισιόδοξες για την προσεχή διετία, αναμένοντας σημαντική ενίσχυση του κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων που διοικούν, της τάξης του 17,8% το 2021 και 18,3% το 2022.

Όλα τα παραπάνω αποδεικνύουν τις ικανότητες και δυνατότητες διοίκησης των Γυναικών και συνεπώς τόσο η Πολιτεία όσο και οι επιχειρήσεις οφείλουν να αξιοποιήσουν περισσότερο το **πολύτιμο κεφάλαιο** που λέγεται Γυναίκες. »

Δείτε [ΕΔΩ](#) όλα τα Δελτία Τύπου της ICAP.

Οι [Εταιρείες ICAP](#) – με 57 χρόνια προσφοράς στο επιχειρηματικό γίγνεσθαι και 1.200 εργαζόμενους – αποτελούν αθροιστικά, έναν από τους μεγαλύτερους Παρόχους B2B υπηρεσιών στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, διαθέτοντας μεγάλο εύρος υπηρεσιών και προϊόντων που ομαδοποιούνται σε 2 κατηγορίες: **Credit Risk and Business Information Solutions** και **Human Capital & Outsourcing Solutions Solutions**.

[ΛΟΓΟΤΥΠΟ](#), Ομιλος Εταιρειών ICAP

[Φωτογραφία Σταματίνας Παντελαίου](#), Διευθύντριας Οικονομικών -Κλαδικών Μελετών της ICAP

Περισσότερες Πληροφορίες
Γραφείο Τύπου ICAP

Φρατζέσκα Σιδερά, Communications & Marketing Senior Manager
e-mail: pr@icap.gr | T: 210 7200 495 | M: 693 673 5 143

Connect with ICAP @

 ICAP, group of companies

 ICAP, group of companies

 ICAP Group